

Mélnvidék

Bácskai Napló
POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: KÖNYA LAJOS.

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, IV., Rákóczi-út 20. Telefonszám 200.	
ELŐFIZETÉSI DIJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32-
fél évre	16-
negyed évre	8-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32-
fél évre	16-
negyed évre	8-

Beható elbírálás alá veszik Burián jegyzékét.

Bécs, szeptember 21. Chiassói távirat szerint a Corriere della Sera arról értesül, hogy Wilson, Clémenceau és Balfour nyilatkozatai nem zárják ki azt, — hogy az antant Burián gróf jegyzékének beható elbírálása után arra együttes választ adjon.

Bolsevizmus Angliában.

Bécs, szeptember 21. Angliában az egyre erősödő sztrájkokról, különösen a fenyegető vasutas-sztrájkokról írt cikkében a Daily Express ezt mondja:

— Hiba volna, ha félreismernék azt a komoly veszedelemet, amely Angliát a bolsevikizmus kitörésével fenyegeti. A mozgalmat Glasgowból irányítják veszélyes forradalmárok, — akik szoros összeköttetésben állanak oroszországi elvtársaikkal.

Támad az olasz.

Vezérkarunk mai jelentése: Tegnap újból megélenkülték a harcok a velencei hegyi fronton. A Monte di vall Bellától és a Col del Rossótól északra az olaszoknak sikerült ideiglenesen behatolniok árkaikba, de a haladéktalanul megindított ellentámadás csakhamar kivetette őket onnan. Az Asolonetól nyugatra és a Col del Orso területén derék ezredeink ekésereedett közelharcban verték vissza az olaszok rohamait. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

San Donna mellett megint meghitsítottunk egy ellenséges áttörési kísérletet.

A pápa nem tesz újabb békelépést.

Bécs, szept. 21. Római jelentések szerint Ausztria-Magyarország kékejegyzékét diplomáciai úton egy antant-kormány sem kapta meg s még a Vatikánban sem érkezett meg.

A katolikus sajtó kiemeli, hogy a Szentszék álláspontját már az 1917 augusztusában kiadott jegyzék pontosan megállapította úgy, Burián gróf javaslata nem szolgálhat okul újabb lépés megtételére.

Békejavaslatunk az antant munkáskonferenciáján.

Rotterdam, szept. 21. A londoni antantközi munkáskonferencia tegnapi ülésén hosszabb tanácskozás folyt az osztrák-magyar békejegyzékről.

Gomberz amerikai munkásvezér kijelentette, hogy ő és az amerikai küldöttség tagjai sohasem fognak egyetérteni a javasolt határozattal, mert nem hiszi, hogy ezzel befolyást gyakorolhatnak a szövetséges kormányok magatartására.

Merrheim az ellen az állítás ellen fordult, hogy a bécsi békejegyzék a monarchia erősítésére irányuló kísérlet.

Pasics Párisban.

Bécs, szept. 21. Zürichi távirat szerint Pasics szerb miniszterelnök többnapig tartózkodásra Párisba érkezett.

Sajtóvasárnap.

Írta: dr. Hindy Zoltán orsz. képviselő.

A sajtóért folyó küzdelemben korszakot zárhatunk. Elérkeztünk ahhoz az eredményhez, amikor már nyitott ajtót, kitért kaput döngöztünk, ha annak fontosságáról akarnánk beszélni. — Ezzel mindenki annyira tisztában van, hogy inkább maga vállalkozhatnék a magyarázatra. — A hosszú munkának, a merev kitartásnak megvan az érett gyümölcse: minden rétegen áthatott a nyomtatott betű hatalmának a megismerése. Ha ma a katolikus sajtóról szó esik — már senki sem vitatkozik a fölött, hogy kell-e vagy sem, hanem azon töprengenek, — hogy az erőre kapott gyökereket miféle módon lehet vastagítani. A közelmúlt egy tünneményes lendülete bizonyítja hogy mindenütt fölfogják a jelentőségét és az ország katolikus népessége átérzi a reá háruló feladat nagyságát. Bármekkora lépést is teszünk azonban előre, a haladás és a fejlődés útján megállás nincs, amde ugyanakkor vigyáznunk kell arra is, hogy mindez, a mi ezen az úton eddig született, az elcsenevészésedés martaléka ne legyen! Amíg egyik kezünkkel építünk, a másikkal a régi épületek erősítéséhez kell az anyagot hordanunk.

Nem hiszem, hogy a katolikus sajtómozgalom terén legutóbb elért eredmény bárki nek is azt a gondolatot adhatná, hogy ezzel a kötelességteljesítés végéhez jutottunk volna. A készség és megértés nagyszerű megnyilvánulása soha sem vezethet az utolsó erő kifulladásának a következtetésére. Az elhangzott felhívás hatalmas visszhangja inkább a fakó remények színének élénkítésére alkalmas. A katolikus társadalom, amely eddig a közvetett támogatás útján vette ki részét a munkából, ma már önálló alkotások létrehozására is képes. A vállalkozó kedvnek és a segíteni akarásnak

megnövekedése joggal fokozza a bizalmat azoknál, akik már eddig is élvezhették az áldozatkészség előnyeit. — A védelmi vonal kiegészítése biztató ígéretet tartalmaz a meglévő védőművek ellátására és kifejlesztésére is. Ugy vagyunk ezzel, mint egy ország határát biztosító várendszerral. Amikor az egy szerkezettel bővül, a régieket nem bontják le, nem engedik át a pusztulásnak, — hanem azoknak erőben tartására és a felszereléssel való ellátására változatlan, vagy még fokozottabb gondot fordítanak.

A katolikus Sajtóegyesület tiz évet meghaladó működése az anyagi gondokkal küzdő lapjaink segítségével merült ki. Hogy milyen eredménnyel, ahhoz elég rámutatnunk arra a kifejlődésre, amit ez idő alatt lapjaink elértek és azokra a sikerekre, amelyek politikai és társadalmi téren küzdelmeinket kísérték. Mindazok a feladatok, amelyek a nagyjelentőségű intézményt életre hivaták, a háború folytán felkavart és elhelyezkedést kereső viszonyok idején még sokkal inkább jelentkeznek mint azelőtt bármikor. Minden eddig végzett munkának teljes megsemmisítése volna, ha az egyesület támogatógondoskodásával nem állhatna mellettük. Nemcsak jogosult várakozással néznek évről-évre lapjaink ez elé, hanem egyenesen fennállásuk alapjait rendítő meg, ha ez a támogatás elmaradna, vagy megcsökkenne. — A támadó ellenséggel szemben kipróbált és erősnek bizonyult várak omlanának össze, ha a falaik összetartásához — szükséges anyagot megvonjuk tőlük.

A kitünően bevált sajtóvasárnap gyűjtések megszüntetése beláthatatlan károkat okozna, amelyek évtizedekkel vetnék vissza a virágzó fejlődés útjára került sajtómozgalmat és következményeikben erősen veszélyeztetnék azt a sikert, amelyre most mindnyájan olyan büszkék vagyunk. Az új sajtóvállal-

kozás tőkebefektetését nem szabad összetéveszteni az adakozás áldozatosságával. A fillérek nem válhatnak fölsleggá ama koronák mellett, amelyek az előbbinek megvalósítására fordított törekvést táplálták. Ebben nem vehetett részt, aki csak apró áldozatokat hozhat; aki pedig nagyobb erőfeszítésre képes, bizonyára nem gondolt arra, hogy ezzel tartozását egyszerre és mindenkorra leróta.

A Katolikus Sajtóegyesület átérezvén vállalt kötelességeinek egész súlyát, a kilencedik sajtóvasárnapon is számít arra a megértésre, amellyel eddig is találkozott és bizik abban az áldozatos felfogásban, mely a felhívást minden esztendőben fogadta. Amikor ismét elérkezett ez a nap, a meghallgatás teljes reményével fordul a katolikus hívekhez, akik bizonyára nem mennek el rideg elzárkózottsággal a templomi persely mellett, — vagy nem engedik üres kézzel távozni azt, aki az egyesület gyűjtőívével kopogtat ajtóikon.

Felényire leengedte a burgonyakövetelését a miniszter.

(Saj. tud.) Zombor, szept. 21.

A burgonyarekvirálást a miniszter, mint már megirtuk, 50.000. számú rendeletével Bácsbodrog vármegye területére is elrendelte.

A miniszter a megye alispánjától ezer vagon krumplit követelt először, de később, miután az alispán bejelentette, hogy nem tudnak elegendőt szállítani, 500 vagonra, azaz a felére szállította le igényét.

Felhívta azonban az alispán figyelmét arra, hogy az ellátatlanságról is gondoskodják és megengedi neki, hogy az ellátatlanság szükségletét a megyei termelésből fozdassa. (Milyen barátságos is egy miniszter!)

Az összes burgonyaszükséglet 1 millió 650 ezer métermáza, de ez bizony a terméskilátások szerint nem fog befolyjni. A termés az idén meglehetősen gyenge, katasztrális holdanként 4-9 métermáza.

A király szentesítette a választójogot.

Az agyonbolygatott kormánybukásokat, botrányos üléseket okozó háborús vesszőparipa a választójog kérdése végre bafejezést nyert. A király szept. hó 11 én szentesítette, szept. 20 án pedig az országos törvénytarban hirdettetett ki.

Bizonyos mértékű megkönnyebülés vesz rajtuk erőt, hallva a régóta várt eredményt Vögre elértük azt az időt, amikor a magyar államérdekek hivatásos védője és intézője, nem tárgyal a bűn és butaságok tombolása között olyan dolgokat, amelyek a háboru után aktuálisak, elhanyagolva minden más sokkal fontosabb kérdést mint például a népjólét végtelen fontosságú kérdését. Azzal a színes jelszóval,

hogy a fronton küzdő hőseink érdekében cselekszik, bizonyos mértékű szimpátiát szerzett magának az kétségtelen, — de a lóláb sem hiányzott az állítólagos hazafias ténykedésben.

Világosság közepette azon tárgyalni, hogy ki szavaz és ki nem a háboru után, nélkülöz minden komoly alapot. Olyan obstrukció féle volt az egész hosszú purparlé, amellyel már sokkal fontosabb teendők végzése ellen obstruálnak egyes honatyák. — De szerencsére ennek is vége, s talán a képviselőház tekintélyét esorbitó botrányoknak is. Reméljük, hogy legalább egy időre

Szén és a holdvilág.

(Saját tudósításunk). Petőfi ezt valamikor úgy énekelte, hogy: En és a holdvilág, — de most már megváltoztak az idők és hát megváltoztak a költemények is. Most már nem az emberek érzékeny természetére van hogy hatása a holdvilágnak hanem a szénre, illetve a koksza is

A szabadkai városi mérnöki hivatal egy része tudvalevően most azt a célt szolgálja, hogy szegény embereknek ott fölvegyék a „fűtőanyagigényeit”. Mikor ezeket a majdnem kimondhatatlan igényeket a szegény ember ott majd február 7 én, — de előbb semmi esetre sem — valószínűen kap a városi légszuszgyárból 5 mm. kokszt és talán ugyan annyi barnaszén is. Erre a napra, február valamelyik napjára elő is jegyzik mindjárt. Hogy februárig, mit csinál a szegény ember, azzal bizony a kutya se törődik. Mért nem született gazdag embernek? Akkor

vehetne uzsorán magának szénét akár most is egész tére való. Ugyis legjobb, ha megfagynak a szegényemberek minél előbb. Talán ezért is nem gondolkodik a kutya se az ő téli, fűtőanyag-szükségletükről!

Vagy talán csak nem tetszenek azt hinni, hogy az esetleges 5 mm. szén és kokszt elég lesz egész tére egy családnak? És mivel hogy ugysem elég, hát ez is minek? Gondolkodik róla a jó öreg természet, hogy ennyit se kapjunk, amennyit előjegyzett a mérnöki hivatal.

A télen ugyanis, amikor holdvilágos éjszakák lesznek sokkal kevesebb gáz kell az utcák világításához és ekkor kevesebb kokszt is lesz s így az 5 vagy 3 méter mázsát sem kapja meg egy család. Csak legalább az a holdvilág melegítene, hogy olyankor ne kellene kokszt, vagy szén!

Előre, a Monte Asolonéra!

— A sajtóhadiszállás engedélyével. —

Junius 15-ike volt, éjjeli 2 óra. Vaksötétség honolt a Beretta-magaslaton levő tábor felett. Az ágyuk dörgése elnémult és bántó esőndnek adott helyet, amely rá nehezedett a kedélyekre és lázas nyugtalanságot váltott ki a lelkekből. Hirtelen örült recsegés-ropogás támadt. Mint mikor a pokol gonosz szellemei elszabadulnak, olyan zugas, üvöltözés és bögés zendült a hegyekről és töltötte meg a völgyeket. Am köröskörül a hegyek nappali világosságba gyultak, mintha tüzet okádnának: a mi tűzérégünk pergőtűzbe kezdett.

A gyalogsági támadás nekilendült. A derék 70-eseknek, a kitűnő péterváradit ezrednek feladata volt, hogy utánuk haladva segítsen a támadóknak. Belevetették magukat az ellenség golyózáporába és a „Na pred Sremei” hangjai mellett feltartóztatatlacul haladtak előre. Csakhamar elérték a teknőt, ahol az ellenség harmadik vonala húzódtott. Itt állott egy kis csapat — 23-asok és 83-osok — amely nem tudta, mitevő legyen. Tisztjeik vagy eleste, vagy megsebesültek. Ezek nyomban hozzánk csatlakoznak Hangos hurrá harsan fel és a rohamozók az ellenségnek. rontanak. Kézigránátok süvöltének a

levegőben; ahol felrobbannak, ott rohanást menekülnek az olaszok.

Most azonban válságos pillanat következik. Az előttünk meredő magaslatról nagy olasz csapat száguld le, hogy segítséget hozzon bajtársainak. Ekkor Reiter törzsőrmester észreveszi a veszélyt. Nem törődve a körülötte csapkodó aknákkal és gránátokkal, géppuskával kiugrik az árokból, fegyverét az olaszok oldalának irányítja és már halált és pusztulást ont sorikba. Az olaszok Avanti! ordítása Mia Madonna! jajkiáltássá változik át. Hasztalan az ellenségnek minden további ellentállása; visszavetjük és néhány perc múltán a magaslaton állunk.

Szemünk előtt kitarul a nap-sütötte olasz síkság. De most még nem adatott meg nekünk, hogy győzelmes zászlóinkat oda levihessük. De csak türelem, el fog következni az idő, amikor a magaslatokról ismét felharsan a péterváradit ősi győzelmi kiáltása: Na pred Sremei!

Rendelje meg a Délvidéket a harcúterén levő hozzátartozóinak minél előbb!!

Több marhát

követelnek a megyétől, mint amennyit adhat.

(Saj. tud.) Zombor, szept. 21.

Bácsbodrog vármegye alispáni hivatalától a következőkről értesülünk:

A minisztérium újra elrendelte a megyében a marharekvirálást. Az első rekvirálásnál követeltek a megyétől 1274 darab marhát, a másodiknál 2388-at, a harmadiknál 3632-t és most a negyediknél 2160 darabot követelnek, aminek októberre be kell szállítva lennie. ez azonban nehezen megy, mert az egész állatállomány a megyében körülbelül a következő: tenyészállat 63 579, ökor 17,624, fejőstehén 84,981.

Ezen kívül a többi mind fél éven alulról 2 évesig terjedő állatállomány és ebből kell kielégíteni a követelt kontingensnek. Látszik, hogy ez nehezen fog menni.

Amikor az állam is árdrágít.

Kisded játékok a telefonelőfizetésnél

(Saját tud.) Szomorú tapasztalatokra tett szert sok olyan jámbor polgár, aki sorsának megjavítását az égbeszökő árak visszahuzását a magas kormánytól várta. Sok esetben sült ki az a furcsa körülmény, hogy az izraelita árdrágítók mellett a kormány sem foglalt el utolsó helyet. Hogy egy jó példát mondjunk, itt van a telefonelőfizetés. Más államban úgy okoskodnak, — hogy a polgárság főérdeke, hogy egymással minél közvetlenebbül és kényelmesebben érintkezessék, — ezekből elősegítik a telefonbeszélgetést azzal, hogy a díjakat minimális összegekben állapítják meg. Nálunk ez nem így van. — Isten ments! Nálunk a haladás szent érdekében úgy okoskodnak, hogy telefonálni csak a hadimilliomos tudjon, ez okból az előfizetési árakat az égig hajlítják fel, csak azért, mert az államnak (és ez csak Magyarországon van így) nem a polgárság jólétének gyarapítása a fontos, hanem az, hogy minél több pénzt vasaljon be szegény polgárán.

Az állami bölcseséget kiválóan jellemzi egy telefonelőfizetési nyugta. A nyugta pedig szól az egy hónapra kifizetett előfizetési díjrol — de csak normális körülmények között, most pedig abnormális körülmények között élünk. — Az előfizetés ma már negyedévre szól, ennyit kell kiszurkolni a szegény előfizetőnek, de ekkor is igen furcsa körülmények között.

Elküldi a szerény papírost még szeptember 20-án és december 1-ig bevasal 60 kemény koronákat. — hogy itt némi csalafintaság van, azt nem igen veszik észre a jámbor emberek, — továbbá azt sem, hogy abból a néhány naptól is haszna van a tisztelt államnak, a mennyivel előbb fizet a szegény polgár. De hát az államnak is csak kell egy kis árdrágítási haszon.

— Kegyes adomány. Teodorovits Ferencné m. kir. erdőtanácsos nejje a helybeli sz. Vincze-egyesületnek 500 koronát adományozott. Fogadja ezuton is hálás köszönetünket. Az elnökség.

LIFKA-MOZI

Péntek—szombat—vasárnap
A vígjátékok gyöngye!

A kis balletpatkány

Kacagató vígjáték 4 felv.
főszereplők:

Ossi Ossvalda
Lubits Ernő

Vége a komédiának

dráma 3 felv.

Kezdeté 1/2, 6 és 1/2, 9 órakor.

Ünnepnap 3, fél 5, 6 fél 9 órakor

